

Prezentace ZK Stockholm

*Tomáš Rousek
Vedoucí ZK CzechTrade Skandinávie*

23. 03. 2023

EXPERT NA VÁŠ EXPORT

Obsah

1. Informace o Skandinávii
2. Epidemie Covid-19 ve Skandinávii
3. Exportní příležitosti ve Skandinávii
4. Obory a jejich perspektiva
5. Podpora kanceláře CzechTrade ve Skandinávii

1

Informace o Skandinávii

Skandinávie

- Skandinávie v pojetí CzechTrade zahrnuje Švédsko, Norsko, Dánsko a Finsko (**Severské země**)
- Územní celek o rozloze 1 256 859 km² s přibližně 26,7 milióny obyvatel
- Průměrný HDP je 63 075 USD na hlavu, tempo růstu HDP ve Švédsku v roce 2021 bylo 3,1%, předpoklad růstu v roce 2022 je 1,4%
- V ratingu „Doing Business“ dle SB jsou skandinávské země na **4., 9., 10. a 20. místě na světě.**

Základní informace

- **Vzdálenost z ČR** Stockholm 1 428 km, Oslo 1 377 km, Kodaň 783 km, Helsinky 1 749 km
- **Doba letu** 2 hodiny (SAS, Norweigan, **ČSA/Smart Wings**)
- **Cena letenky** nyní kolem 7 000,- Kč
- **Počasí** chladné severské
- **Bezpečnost** velmi dobrá
- **Víza** Schengenský prostor, bezvízový styk
- **Obchodní bilance s ČR** 271,6 miliardy Kč
- **Vývoz** 180,5 miliardy Kč / dovoz 91,1 mil. Kč
- **Celní zatížení** bezcelní zóna (**včetně Norska**)
- **Daně** **DPH 25%** (Finsko 24%), Daň z příjmu PO 20-23%
Daň z příjmu FO je progresivní + odvody za zaměstnance

Fakta o Skandinávii

Země	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel	GNI / obyv. (USD)	Růst HDP (2022)	Ease of Doing Business
Švédsko	490 295	10,1 mil.	56.000	2,4%	10.
Norsko	385 207	5,3 mil.	89.000	3,6%	9.
Dánsko	42 933	5,8 mil.	62.200	2,7%	4.
Finsko	338 424	5,5 mil.	45.100	1,9%	20.
Celkem	1 256 859	26,7 mil.	63.075	3,25%	www.doingbusiness.org

Obchodní bilance s ČR – 2022

Země	Obrat (miliard Kč)	Vývoz (miliard Kč)	Dovoz (miliard Kč)	Saldo (miliard Kč)	Pořadí vývozu
Švédsko	133,6	91,8	41,8	50,0	13.
Dánsko	86,4	52,8	33,6	19,2	18.
Finsko	44,5	28,0	16,5	11,5	25.
Norsko	75,5	27,3	48,2*	-20,9	26.
Skandinávie	340,0	199,9	140,1	101,6	
			<i>(*9,8 v roce 2021)</i>		
Velká Británie	301,8	188,9	112,9	76,0	7.

Kursy měn

Země	EUR	Kč
Švédsko	1 EUR = 11,06 SEK	1 SEK = 2,14 CZK
Norsko	1 EUR = 10,94 NOK	1 NOK = 2,16 CZK
Dánsko	1 EUR = 7,45 DKK	1 DKK = 3,18 CZK
Finsko	ve Finsku platí EUR	

Švédsko

Základní údaje:

- 10,1 mil obyvatel
- Stockholm 1,5 mil., Göteborg, Malmö (trend stěhování lidí do měst)
- Konstituční monarchie, převažující náboženství – protestantismus
- Švédsko je členem EU od roku 1995
- Volby 2022, vládu poprvé po mnoha letech sestavila pravicová aliance

Makroekonomická data:

- Růst HDP 2020: (-10%), 2019: 1,2%, 2018: 2,3%, 2017: 2,3%, 2016: 3,2%, 2015: 4,5%
- Míra nezaměstnanosti 2019: 7,0%, 2018: 7,8%, 2017: 6,8%, 2016: 7%, 2015: 7,4%
- Podíl na HDP: Průmysl 33,7%, Služby 65,2%, Zemědělství 1,1%
- **HDP je taženo především výrobou, investicemi (infrastrukturní a bytová výstavba) a čistým exportem**

Dánsko

Základní údaje:

- 5,8 mil obyvatel
- Kodaň 1,2 mil., Aarus 265 tis., Odense 175 tis.
- Konstituční monarchie
- Převažující náboženství – dánská evangelická církev
- Dánsko je členem ES od roku 1973, EU od roku 1993

Makroekonomická data:

- Růst HDP 2019: 2,2%, 2018: 2,2 %
- Míra inflace 2017: 1,15 %
- Míra nezaměstnanosti: 4,3 %

HDP táhne především strojírenství, potravinářský a farmaceutický průmysl, dřevozpracující a elektrotechnický průmysl, a export

Norsko

Základní údaje:

- 5,3 mil obyvatel (10% cizích státních příslušníků – 90 tis Poláků)
- Oslo 630 tis., Bergen 265 tis., Trondheim 180 tis.
- Konstituční monarchie
- Převažující náboženství – protestantismus
- Norsko není členem EU

Makroekonomická data:

- Růst HDP 2019: 1,2%, 2018: 1,8%
- Míra inflace: 3,49%
- Míra nezaměstnanosti: 4,2 %
- **HDP je taženo především petrochemií, energetikou a tzv. akvakulturou (chov lososů)**

Finsko

Základní údaje:

- 5,5 mil obyvatel
- Helsinky 1,2 mil., Tampere 317 tis., Turku 254 tis.
- Parlamentní republika
- Převažující náboženství – evangelická luteránská církev
- Finsko je členem EU od roku 1995
- Finsko jako jediný severský stát používá Euro

Makroekonomická data:

- Růst HDP 2019: 1,0%, 2018: 2,8 %
- Míra inflace 2017: 0,84 %
- Míra nezaměstnanosti 2017: 8,85 %
- **HDP taženo především průmyslovou výrobou, elektrotechnickým průmyslem a obory ICT**

CzechTrade Skandinávie (od 2004)

- CzechTrade má v současnosti 1 kancelář ve Stockholmu s působností pro další severské země
- CzechTrade Stockholm spolupracuje se ZÚ ČR – Kodaň, Helsinky a Oslo
- V letech 2008 – 2013 měl CzechTrade kancelář též v Kodani

CzechTrade Stockholm

- Kancelář CzechTrade ve Stockholmu od roku 2004
- ZK Stockholm má působnost pro ostatní země Skandinávie
- ZK sídlí na Velvyslanectví ČR ve Stockholmu

Personální obsazení:

Tomáš Rousek (vedoucí ZK) – **Od 1. 8. 2023 Petra Jindrová**

Kateřina Kraus (asistentka ZK)

Adéla Mišingerová (asistentka ZK)

Cong Tung Do (stážista)

2

Epidemie Covid-19 ve Skandinávii

Průběh epidemie ve Skandinávii

Co bylo charakteristické pro průběh pandemie ve Skandinávii:

- Důvěra v instituce
- Odpovědnost obyvatel
- Nízký stupeň mediální hysterie
- Intenzivní podpora společnosti a ekonomiky

Občanská společnost fungovala kontinuálně s hlavním cílem co nejméně omezovat vzdělávání dětí a sportovní aktivity dětí i dospělých.

Naprostá většina protiepidemických opatření byla v severských zemích vydávána formou doporučení, a ne restrikcí a zákazů.

3

Exportní příležitosti ve Skandinávii

Skandinávie

— DÁNSKO

Potenciál pro zahraniční dodávky obecně mají obory stavebnictví (výstavba dopravní infrastruktury), též strojírenství, potravinářské stroje. Dva hlavní dánské obory jsou **potravinářství a výroba léků a léčiv**.

— FINSKO

Jedna z nejlepších zemí na světě v oblasti **inovací a druhá nejrozvinutější digitální ekonomika v EU**. Strojírenství a energetika má též celkem dobrý potenciál.

— NORSKO

Významné postavení má strojírenství, loděřství, petrochemický, dřevozpracující a potravinářský průmysl. Dvě nejdůležitější odvětví jsou nicméně **„Ropa a plyn“ a „Akvakultura“** (chov lososů).

— ŠVÉDSKO

Hlavní exportní příležitosti představují obory sub-dodávek do **strojírenského průmyslu, stavebnictví, a nákup ICT služeb**.

Dánsko

IMPORT ZBOŽÍ A SLUŽEB

- Potenciál pro zahraniční dodávky obecně mají obory stavebnictví (výstavba dopravní infrastruktury), energetika, lesnické a zemědělská technika, strojírenství, potravinářské stroje. Dva hlavní dánské obory jsou **potravinářství a výroba léků a léčiv**.
- České výrobky jsou v Dánsku obecně dobře přijímány. Nejznámějšími komoditami jsou automobily Škoda, české pivo a různé strojírenské výrobky.
- Nezbytným předpokladem pro úspěch je vysoká kvalita výrobků, technická úroveň, a spolehlivost. Cena nemusí být nejnižší, ale je třeba jí obhájit vhodnou argumentací založenou na faktech.
- Dánsko má jako jediná severská země liberální přístup k prodeji alkoholu – příležitost pro pivovary.

Finsko

IMPORT ZBOŽÍ A SLUŽEB

- Finsko je jednou z nejlepších zemí na světě v oblasti **inovací a je druhou nejrozvinutější digitální ekonomikou v EU.**
- Finsko je zemí velmi konzervativní s důrazem na tradiční domácí výrobky a značky. Přesto mají české značky šance na uplatnění, především ve strojírenství a u průmyslových subdodávek.
- Finsko je unikátní země v rámci Evropy i Skandinávie. Finové si zakládají na svých tradicích, projevujte partnerům respekt a dobře jim naslouchejte.
- Finsko je země otevřená inovacím. Co je nové a odlišné je atraktivní. Inovace prezentujte jako potenciál pro zlepšení kvality a úspory nákladů.

Norsko

IMPORT ZBOŽÍ A SLUŽEB

- Významné postavení má strojírenství, **lodářství, petrochemický**, dřevozpracující a potravinářský průmysl. Dvě nejdůležitější odvětví jsou „**Ropa a plyn**“ a „**Akvakultura**“ (chov lososů).
- Norsko není členem Evropské unie, obchod s ním však zjednodušují mezinárodní dohody s EU, včetně bezcelního dovozu na většinu produktů.
- Norsko je vysoce koncentrovaný trh s velkou kupní silou. Vysoká kvalita je nezbytným předpokladem pro úspěch, a bude rozhodovat mnohdy víc než pouhá cena.
- Významnou hodnotu mají reference. Vybudovat obchodní vztahy není v Norsku snadné, ale pokud se to podaří, jedná se o kvalitní a stabilní partnerství.

Švédsko

IMPORT ZBOŽÍ A SLUŽEB

- Švédští spotřebitelé (v oblasti spotřebního zboží) jsou spíše konzervativní s důrazem na tradiční domácí výrobky a značky.
- Hlavní exportní příležitosti představují obory sub-dodávek do **strojírenského průmyslu, stavebnictví, a nákup ICT služeb.**
- V posledních letech se dle zkušeností CzechTrade mnoho švédských firem „vrací“ z Číny právě do oblasti Střední Evropy.
- Švédové mají velký smysl pro čest a poctivost. Pokud se podaří vybudovat obchodní vztah, jedná se o kvalitní a stabilní partnerství.

4

Obory a jejich perspektiva

Strojírenství

- Potenciál pro zakázkovou výrobu (Švédsko, Dánsko)
- Rozhoduje kvalita a stálost dodavatele

Stavebnictví

- Větší potenciál ve stavebních pracích
- Materiály také, ale musí být něčím zajímavé, kvalita, cena (nejlépe obojí)

Stroje a nástroje pro stavebnictví, strojírenství

- Určitě ano, jak zakázková, tak sériová výroba

Kovovýroba

- Ano, hlavně zakázková kovovýroba

IT aplikace, software

- Vývoj aplikací je zajímavý, též zabezpečovací systémy
- Spolupráce s místními subjekty, pro systémové integrátory se hůř se hledají zákazníci

Potraviny

- Velká domácí konkurence, konzervativní trhy, úzký sortiment
- Určitá možnost výroby pro privátní značky nebo suroviny spíše než hotové produkty

Alkoholické nápoje

- Kromě Dánska státní monopol na maloobchodní prodej
- Dodávky přes místní distributory, je nutná licence

Technologie pro životní prostředí

- Skandinávie na světové špičce, šance pro komponenty, čistírny odpadních vod

Textil

- Sledujeme určitý trend přesouvání poptávky z Asie do Evropy
- Šance i pro české výrobce, podmínkou je kvalita a originalita produktu, a atraktivní marže pro dovozce

Kosmetika, doplňky stravy

- Velká konkurence, hodně prodeje on-line, spíš ingredience než hotové produkty

Nábytek a nábytkové komponenty

- Spíš komponenty pro domácí výrobce

Luxusní sklo, design

- Skandinávci mají rádi design, ne okázalost
- Je nutné najít dobrého distributora

Zdravotnické prostředky (roušky, respirátory)

- Pokud ano, tak výrobky vyšší třídy pro zdravotníky

Pet food

- Není velký zájem - zkoušeli jsme trhy ve Švédsku a Dánsku, nicméně s malou odezvou

Slévárství

- Odlitky ano, ve Švédsku je též velké množství sléváren, rozhodně stojí za pokus nabídnout formy a další prostředky pro slévárství

Kolejová doprava

- Ve Skandinávii je hustá železniční síť, ale nejsou výrobci kolejových vozidel, dodávky dílů a součástek tedy pouze pro depa a opravy

5

Podpora kanceláře CzechTrade Skandinávie

Hlavní služby ZK Skandinávie

- Prověření obchodního partnera
- Průzkum trhu
- **Ověření zájmu o výrobek**
- **Vyhledání obchodních partnerů**

- **Veletrhy, výstavy**
- Prezentace na výstavě bez účasti firmy
- Pomoc při založení společnosti
- Speciální zjištění ohledně registrací, certifikací apod.

- Dlouhodobá asistence

Vyhledání obchodních partnerů

Širší výběr – Long List

- Snažíme se dle možností vytipovat co nejvíce firem
- Po jejich odsouhlasení sestavíme užší výběr firem

Užší výběr – Short List

- Oslovení dohodnutého počtu firem (max. 25)
- 1 + ... vážných zájemců
- Pokud není zájem, doporučujeme, abyste sami oslovili další firmy

Konečný výběr zástupců (distributorů)

- Na osobním jednání ve Skandinávii nebo v ČR ... ?

Vyhledání obchodních partnerů

Koneční zákazníci nebo distributoři

- Záleží na typu byznysu, ale stálá přítomnost Vašeho partnera v regionu a jeho znalost trhu je velkou výhodou
- U B-2-C se málokdy trefíme do momentální poptávky
- Veletrh má výhodu, protože tam přijdou opravdoví zájemci

Exkluzivita ano či ne?

- V zemích Skandinávie může být výhodné mít exkluzivního partnera, ale pozor na jeho výběr
- Kromě velmi výjimečných případů není vhodné mít jednoho partnera pro celou Skandinávii

Dlouhodobá exportní asistence

ZK CzechTrade může fungovat jako Vaše prodloužená ruka a komunikační kanál s distributory (případně zákazníky) a pomoci řešit **rozvoj obchodního vztahu, první dodávky, registrace, péči o klienta do doby, než začnete pravidelně dodávat zboží nebo poskytovat služby.**

ZK je tedy zjednodušeně něco jako Váš „Account Manager“ na místě. Proč něco jako?

- Nemáme na starosti jenom jednu firmu
- Neznáme váš produkt tak, jako váš personál
- Nefungujeme na provizní bázi
- Poplatek dohodou, snažíme se, aby se vám vyplatil

Akce 2023

ELMIA Subcontractor 2023

- Největší veletrh strojírenských subdodávek ve Skandinávii
- Termín: 14. – 16. 11. 2023
- Místo konání: Švédsko, Jönköping
- Cena osobní účasti na stánku: 98.000,- Kč
- Katalogová účast: 25.000,- Kč

Úzce specializovaná výstava, Český pavilon na ploše 42m² v prestižní hale B, plně vybavený stánek, výroba prezentační grafiky, asistence CzechTrade po celou dobu výstavy, možnost pozvání vytipovaných obchodních partnerů či sjednání schůzek předem

Má smysl se pokusit dodávat na skandinávský trh?

Dodávat na skandinávský trh má smysl, pokud:

- Na místní trh dodává vaše přímá konkurence v jiných zemích Evropy, pak není důvod, proč to nezkusit
- Máte zkušenost z jiných zemí západní Evropy, prodáváte například v Německu
- Váš produkt je unikátní kvalitou, a/nebo dokážete nabídnout dobré marže vašim obchodním partnerům, aby byli motivováni vás prosadit na trh
- **Bezpodmínečně nutná je exportní připravenost!!!**
- **Skandinávie by neměla být Vaším prvním zahraničním trhem, i když...**

***„V určitém věku jsou téměř všechny otázky, které si člověk pokládá, opravdu jen o jedné věci:
„jak byste měli žít svůj život?“***

Fredrik Backman, autor knih: Muž jménem Ove, Medvědín, My proti vám, Tady byla Britt-Marie, Babička pozdravuje a omlouvá se... a dalších

CzechTrade

Česká agentura na podporu
obchodu

Tomáš Rousek
Vedoucí ZK Skandinávie
Villagatan 21, 111 32 Stockholm

Mob.: 0046 – 707 640 353
E-mail: tomas.rousek@czechtrade.cz
www.czechtrade.cz

EXPERT NA VÁŠ EXPORT